શિક્ષણ સૌરભ

www.kanzariya2010.blogspot.com

જ્ઞાનપથ

ધોરણ - 5

સંકલન- કરમશી કણઝરીયા

તરવાડિયા વજા પ્રાથમિક શાળા, જિ- દાહોદ

પ્રવૃત્તિ-1

અર્થસભર વાક્ય બનાવો

ધોરણ - 5

SHIKSHAN SAURABH KARAMSHI KANZARIYA

વાક્યપટ્ટીમાંથી વાક્યોના જુદાં જુદા ટુકડા ગોઠવી અર્થસભર વાક્ય બનાવો.

1.	સૌથી	નર્મદા	નદી છે.	મોટી	1. ....
2.	જગ્યા	રોકે	હવા	છે.	2. ....
3.	ઊંટ	છે.	જહાજ	રણનું	3. ....
4.	દેશ	આપણો	ભારત	છે.	4. ....
5.	ઉર્જાનો	સૂર્ય	સ્રોત છે.	અખૂટ	5. ....

પ્રવૃત્તિ-2

ખૂટતો અક્ષર મૂકો

ધોરણ - 5

નીચે આપેલા બોક્સમાં ખૂટતા અક્ષર મૂકીને શબ્દ બનાવો.

ખુ		સી		ફે	દ		ડ	દો	ઓ		કું
ચો		ડી	કો		લ	રીં	ગ			બ	લ
પા		લી		પા	સ	બિ	લા			સ	

પ્રવૃત્તિ-3

બે શબ્દથી વાક્યો બનાવો

ધોરણ - 5

SHIKSHAN SAURABH KARAMSHI KANZARIYA

નીચે આપેલા શબ્દોમાંથી કોઈપણ બે શબ્દનો ઉપયોગ કરી પાંચ વાક્યો બનાવો.

વફાદાર, નવાં, મોર, રમત, દેશ, પક્ષી, કૂતરો, કપડાં, ભારત, ખોરાક, પ્રાર્થના, ક્રિકેટ

ઉદાહરણ : ક્રિકેટ મારી પ્રિય રમત છે.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

પ્રવૃત્તિ-4

વાક્યપ્રયોગ

ધોરણ - 5

નીચે આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્યપ્રયોગ કરો.

1. લીલોતરી : ....

2. જીવાદોરી : ....

3. નર્મદા : ....

4. વરસાદ : ....

પ્રવૃત્તિ-5

એકમાંથી અનેક

ધોરણ - 5

આપેલા શબ્દના મૂળાક્ષરનો ઉપયોગ કરી બીજા પાંચ નવા શબ્દો બનાવો.

ઉદાહરણ: અમદાવાદ : અદા, મદ, દામ, વાદ, દવા

1. વરસાદ ....
2. દરવાન ....
3. ગણનાપાત્ર ....
4. વાતાવરણ ....
5. સાબરકાંઠા ....

પ્રવૃત્તિ-6

વાક્યો બનાવો

ધોરણ - 5

SHIKSHAN SAURABH KARAMSHI KANZARIYA

આપેલ શબ્દજોડીનો ઉપયોગ કરી પાંચ વાક્યો બનાવો.

ઉદા: લીંબુ-શરબત વાક્ય: શરબત બનાવવા લીંબુનો ઉપયોગ થાય છે.

1.ટામેટાં-સ્વાદ : ....

2.પતંગિયું-ફૂલ : ....

3. શાકભાજી-છરી : ....

4. થાળી-મીઠાઈ : ....

5. રાત-સૂર્ય : ....

પ્રવૃત્તિ-7

વર્ગીકરણ

ધોરણ - 5

SHIKSHAN SAURABH KARAMSHI KANZARIYA

નીચે આપેલા શબ્દોમાંથી એકવચન અને બહુવચન વાળા શબ્દો જુદા પાડો.

(કડલું, હંસલો, ઘોડા, બેરખા, બારણાં સાંકળ)

એકવચન	બહુવચન

પ્રવૃત્તિ-8

કોનો સ્વાદ કયો ?

ધોરણ - 5

યાદીમાંથી સ્વાદ મુજબ વસ્તુઓનું વર્ગીકરણ કરો.

(લવિંગ, લાડવા, મીઠું, લીંબુ, કઠોળ, કારેલાં, હળદર, મેથી, મરચું, આંબલી, મધ)

ગળ્યો	ખારો	ખાટો	તીખો	તૂરો	કડવો

પ્રવૃત્તિ-9

મને ઓળખો અને લખો

ધોરણ - 5

નીચે આપેલા વિધાનના માંગ્યા મુજબ જવાબ લખો.

1. હું સરવાળા માટેની તટસ્થ સંખ્યા છું. ....
2. હું ગુણાકાર માટેની તટસ્થ સંખ્યા છું ....
3. હું સૌથી નાની પ્રાકૃતિક સંખ્યા છું. ....
4. હું સૌથી નાની પૂર્ણ સંખ્યા છું. ....
5. હું ઋણ કે ધન સંખ્યા નથી. ....

પ્રવૃત્તિ-10

પહેલાં અને પછી

ધોરણ - 5

માટલું બનાવવાની પ્રક્રિયા યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો.

વાક્યો :

- [ ] સુરેશભાઈ ત્યાંથી પસાર થયા.
- [ ] કુંભાર દરરોજ તળાવમાંથી માટી લાવે છે.
- [ ] આ માટલાને રંગ ચડાવીને રંગીન બનાવ્યું.
- [ ] એક દિવસ તેમણે નાનકડું માટલું બનાવ્યું.
- [ ] આ માટલું વેચવા માટે તેણે દુકાને મૂક્યું.
- [ ] સુરેશભાઈએ આ નાનકડું માટલું ખરીદ્યું.

પ્રવૃત્તિ-11

ચાલો, જગ્યા પૂરીએ

ધોરણ - 5

કૌસમાં આપેલ મૂળાક્ષરોનો ઉપયોગ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

(ની, નો, નું, ને, નો)

1. સિંહ .... અવાજ સંભળાય છે.
2. મોટરકાર .... લાઈટ બંધ છે.
3. ઓગસ્ટ રજાઓ .... મહિનો છે.
4. ગાય .... ચાર પગ હોય છે.
5. ગુજરાત .... રાજ્ય પ્રાણી સિંહ છે.

प्रवृत्ति-12

શબ્દ ગરબડ

ધોરણ - 5

SHIKSHAN SAURABH KARAMSHI KANZARIYA

કોષ્ટકમાંથી શબ્દ ગરબડને યોગ્ય રીતે લખો.

ઉદાહરણ : શા-ર-મે : બનતો શબ્દ - રમેશ

ત-ર-ભ		મા-ન-વિ	
બો-ચ-કા		ભ-ન-જ	
ખો-ટી-લ		રી-બ-ક	
ર-ભા-ત		છ-લી-મા	
ગ-ડો-કા		શા-નિ-ળ	

શબ્દસમૂહ

આપેલ શબ્દો માટે કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દસમૂહ લખો.

(શિરામણ, આશ્રમ, માસિક, ઉપવાસ, નટ)

1. મહિને પ્રગટ થતું પત્ર ....
2. દોરડા પર ચાલનાર ....
3. વનમાં ઋષિમુનિઓનું નિવાસસ્થાન ....
4. આહાર બંધ કરવો તે ....
5. સવારનો નાસ્તો ....

પ્રવૃત્તિ-14

સંવાદ

ધોરણ - 5

❖ કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી સંવાદ પૂર્ણ કરો.

(મારા માટે બટાટા લેતી આવીશ, થેલી તો મારી પાસે છે., 2 કિગ્રા લાવજે., સુપ્રભાત. ક્યાં જાય છે,)

જિજ્ઞાસા : .... કાકી.

રાધાબેન : સુપ્રભાત, ... બેટા ?

જિજ્ઞાસા : કાકી, હું શાક માર્કેટમાં જાઉં છું.

રાધાબેન : .... ?

જિજ્ઞાસા : કેમ નહીં ? કેટલા લાવવાના છે, કાકી ?

રાધાબેન : .... થેલી આપું ?

જિજ્ઞાસા : ભલે, કાકી : ....

શબ્દ - રમત

નીચે આપેલ શબ્દનો છેલ્લો અક્ષર લઇ શબ્દ બનાવો.

પોપટ

પ્રવૃત્તિ-16

શું કહેવાય ?

ધોરણ - 5

કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દસમૂહ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

(એક કિલોમીટર, એક મીટર, પરિમિતિ, એક લીટર, કાટકોણ)

1. હદના માપને .... કહેવાય.
2. 1000 મિલિલીટર = ...
3. 100 સેન્ટિમીટર = ...
4. જે ખૂણાનું માપ 90 અંશ હોય તેને .... કહેવાય છે.
5. 1000 મીટર = ...

પ્રવૃત્તિ-17

પ્રશ્ન બનાવો

ધોરણ - 5

❖ **લીટી કરેલા શબ્દોને ધ્યાનમાં રાખી પ્રશ્ન બનાવો.**

ઉદાહરણ : જાગૃતિ પાંચમા ધોરણમાં ભણે છે. (કોણ)

કોણ પાંચમા ધોરણમાં ભણે છે?

1. પૃથ્વીએ નવું ટી-શર્ટ ખરીદ્યું (શું) 1. ....

2. રાજા રાજદરબારમાં પહોચ્યા. (ક્યાં) 2. ....

3. ચોકીદાર દરવાજા પાસે ઉભો હતો. (કોણ) 3. ....

4. પ્રાર્થના સવારમાં લેસન કરે છે. (ક્યારે) 4. ....

પ્રવૃત્તિ-18

કોણ બોલશે?

ધોરણ - 5

કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી સંવાદ પૂર્ણ કરો.

(મારે, આપણે, આપણી, તારા, મારાં, તું)

પ્રિન્સ : .... ક્યાં જાય છે ?

શિવમ : હું .... કાકાને ઘરે જાઉં છું.

પ્રિન્સ : .... કાકા ક્યાં રહે છે ?

શિવમ : તે .... શાળાની બાજુમાં રહે છે.

પ્રિન્સ : .... પણ શાળાએ જવું છે.

શિવમ : તો ચાલો .... સાથે જઈએ.

બોલો હું કોણ?

નીચે આપેલ કોયડાનો જવાબ બોલો. (લખો)

મીઠો છે મારો સ્વાદ,
રંગ છે મારો કેસરી
હું છું ફળોનો રાજા
બોલો, હું કોણ?

મારે ચાર પગ છે.
પણ તે ચાલી શકતા નથી.
તમે મારા પર બેસો છો.
બોલો, હું કોણ?

ગોળ ગોળ ફરતી જાય,
ફરતી ફરતી ગાતી જાય,
દાણા દાણા ખાતી જાય,
તોય ન એનું પેટ ભરાય.

સવાર-સાંજ વધતો જાઉં,
ભર બપોરે ઘટતો જાઉં,
સાથે સાથે ચાલું છું,
ક્યારેય નહીં હું થાકું છું.

પ્રવૃત્તિ-20

શબ્દસમૂહ શોધો અને લખો

ધોરણ - 5

પ	લા	ણ	ક	ત્ર	જા
પિ	વે	ઢ	મો	બે	મો
ત	ય	બે	ર	ખો	જ
ળિ	ખાં	ક	ડ	બું	ડી
યુ	વિ	બા	જુ	બં	ધ
મ	કિ	ન	ખા	બી	ટ

ઉદાહરણ:
ઘોડાની પીઠ પર નાખવાનો સામાન - પલાણ

1. નાજુક કે કસબી પગરખું ....
2. જરીબુટ્ટીના વણાટનું એક કાપડ ....
3. રુદ્રાક્ષના મોટા મણકાની માળા ....
4. બેથી વધારે આંટાવાળી વાળાની વીંટી ....

પ્રવૃત્તિ-21

ખૂટતો અક્ષર મૂકો

ધોરણ - 5

નીચે આપેલા બોક્સમાં ખૂટતા અક્ષર મૂકીને શબ્દ બનાવો.

C		P		I	E		U	P	J		R
L		G	P		T	H	A			O	W
P		G		O	P	P	E			E	

પ્રવૃત્તિ-22

ખૂટતો અક્ષર મૂકો

ધોરણ - 5

નીચે આપેલા બોક્સમાં ખૂટતા અક્ષર મૂકીને શબ્દ બનાવો.

D		G		A	T		A	T	L		P

C		T	E		E	E	A			O	T

Y		M		I	G	F	O			W	